

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. gruodžio 12 d. Nr. 21RE- (AG-786/06-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Ingos Lipnickienės, Žydrūno Plytniko (posėdžio pirmininkas) ir Mindaugo Siaurio (pranešėjas),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A. B. skundą dėl atsakovės Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas prašo panaikinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) 2023-09-28 raštą Nr. Nr. S-2741 „Dėl 2023-08-30 skundo“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Tarnybą iš naujo įvertinti Tarnybos darbuotojos (duomenys neskelbtini) veiksmus. Paaikškino, kad pareiškėjas 2023-08-30 skundu kreipėsi į Tarnybą dėl Kauno apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus (toliau – ir Skyrius) Jonavos rajono vyriausiosios specialistės (duomenys neskelbtini) (toliau – ir darbuotoja) šališkumo. Tarnyba Rašte nusprendė, jog nėra objektyvių duomenų įrodančių, kad darbuotoja, dalyvaudama vaikų situacijos vertinimo procedūroje, priimdama sprendimus, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėjusi moralinį įsipareigojimą priimti atitinkamus sprendimus pareiškėjo vaikų atžvilgiu, vien todėl, kad prieš daugelį metų mokėsi vienoje mokykloje su pareiškėjo velione sutuoktine. Darbuotoja ir Skyrius nepriėmė sprendimų, kurie ribotų pareiškėjo, kaip vaiko atstovo pagal įstatymą teises ir šiuo metu stengiasi padėti pareiškėjui atkurti ryšį su vaikais.

Raštu pateiktas atsakymas yra neobjektyvus, nepagrįstas ir neargumentuotas, surašytas remiantis tik darbuotojos tikrovės neatitinkančiais, neišsamiais tarnybiniiais paaiškinimais, nepatikrinus visų šios situacijos faktų, neatsižvelgus į pareiškėjo teiktus paaiškinimus bei skundus.

Pareiškėjas 2023-08-30 skunde nurodė, jog Skyriaus darbuotoja yra valstybinės įstaigos darbuotoja, turinti tam tikrus įgaliojimus, kurie yra privalomi ir jai nepavaldiems asmenims, todėl ji gali būti prilyginta pareigūnei. Pareiškėjas skundu prašė Tarnybos įvertinti Skyriaus darbuotojos veiksmus bei nustatyti, ar darbuotoja pagrįstai pateikė skundą policijai dėl pareiškėjo veiksmų, ar tai darė veikdama kaip įstaigos atstovė, ar kaip privatus asmuo, ar tai nėra persekiojimas už kritiką ir bandymas pasinaudoti ikiteisminio tyrimo įstaiga, kad kritikuojantis asmuo būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Taip pat pareiškėjas norėjo sužinoti, ar šiuos veiksmus darbuotoja derino su kitais įstaigos darbuotojais ar vadovais. Tarnyba neįsigilino į faktines šios situacijos aplinkybes, tinkamai neįvertino pareiškėjo teiktų argumentų.

Skyriaus darbuotojos 2023-09-06 tarnybiniame pranešime reg. 4TSD-1791 nurodyta informacija, jog ji prieš 20 metų su pareiškėjo sutuoktine dalyvavo mokyklos renginiuose ar projektuose, su pareiškėju nebuvo pažįstami, nėra nuotraukų fiksuotų vėliau nei prieš 20 metų, todėl ji neturėjo galimybės susidaryti išankstinės nuomonės apie pareiškėjo šeimą, yra klaidinga ir tikrovės neatitinkanti. Darbuotoja ir pareiškėjo sutuoktinė lankė Jonavos Senamiesčio gimnaziją ir buvo 4rd klasės bendraklasės. Tą patvirtina šios klasės vinjetė, kuri nebuvo prieš tai pateikta Tarnybai, nes

pareiškėjas šį įrodymą gavo vėliau iš trečiųjų asmenų. Po gimnazijos baigimo, bendraklasių ryšys nenutrūko, kadangi viena kitos gyvenimą stebėjo socialiniuose tinkluose, spausdavo patiktukus ant nuotraukų. Pareiškėjui gyvenant su sutuoktine, ji dažnai dalindavosi šeimos akimirkomis savo socialiniuose tinkluose, kuriuose sutuoktinių pavardės buvo vienodos, todėl Skyriaus darbuotoja pažinojo pareiškėją, kaip buvusios bendraklasės sutuoktinį. Po skyrybų pareiškėjo sutuoktinė bendras šeimos nuotraukas iš socialinių tinklų pašalino, 2022 m. socialiniame tinkle „Facebook“ įkėlė nuotrauką su naujuoju draugu, į kurią Skyriaus darbuotoja sureagavo. Tai įrodo, jog po santuokos nutraukimo su pareiškėju, darbuotoja ir pareiškėjo sutuoktinė toliau bendravo ir darbuotoja žinojo apie šeimos situaciją. Šeimai iširus, sutuoktinė vengė pareiškėjo, norėjo, kad nepilnamečiai vaikai ryšius su juo visiškai nutrauktų. Turėdama neigiamą požiūrį į pareiškėją, vaikų motina galėjo daryti įtaką ir aplinkiniams. Todėl yra realu, jog darbuotoja palaikydama bendraklasę, galėjo būti šališka. Darbuotojos teiginys, jog tik prieš 20 metų teko susidurti su pareiškėjo vaikų motina yra nelogiškas, kadangi, kaip pati nurodė tarnybiniame pranešime, gyvena mažo gyventojų skaičiaus miestelyje, įvairiuose viešose vietose yra sutikusi įvairių žmonių. Darbuotojai būnant velionės vaikų motinos drauge buvo žinoma šeimos situacija. Skyriaus darbuotoja turėjo privačių/asmeninių interesų, susijusių su pareiškėjo velione sutuoktine. Lietuvos Respublikos viešų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDĮ) 11 straipsnio 1 punkte nurodoma, kad deklaruojančiam asmeniui yra draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas jeigu atliekamos tarnybinės pareigos yra susijusios su jo privačiais interesais. Tarnyba vertino, jog faktas, kad prieš daugelį metų darbuotoja ir vaikų motina mokėsi vienoje mokykloje, nėra objektyvus įrodymas norint įrodyti darbuotojos šališkumą.

Pareiškėjas nesutinka, kad Skyriaus darbuotoja ir Skyrius nepriėmė sprendimų, ribojančių pareiškėjo kaip vaiko atstovo pagal įstatymą teises. Pareiškėją 2023-07-10 priėmusi darbuotoja įtikino surašyti prašymą dėl laikinos globos nepilnamečiams vaikams paskyrimo (vaikų motinos tėvams), kad pareiškėjui dar reikia laiko atkurti ryšį su vaikais. Pareiškėjas visiškai nenutuokė apie laikinąją globą ir priežiūrą, visiškai pasitikėdamas Tarnybos specialiste, tokį prašymą pateikė. Darbuotoja, prieš prašymo pateikimą, jam nesuteikė reikalingos informacijos apie laikinąją globą ir tokiu elgesiu jau parodė galimą savo šališkumą, be to galimai sąmoningai nepadėjo pareiškėjui sustiprinti ryšio su vaikais. Po 2023-07-10 pateikto prašymo pareiškėjas per savaitę laiko iš specialistės negavęs žinių ir pagalbos veiksmų, 2023-07-17 nuvyko į Skyrių, tačiau darbuotojos darbo vietoje nerado. Vėliau darbuotoja paskambino pareiškėjui ir pasakė, kad dėl nepilnamečių vaikų situacijos įvertinimo pas nepilnamečius vaikus vyks tik 2023-07-19, kadangi vaikai šiuo metu išvykę į Plungę pas gimines, nors pareiškėjas su nepilnamečių vaikų seneliais jau iš anksto buvo susitaręs dėl 2023-07-17 susitikimo su vaikais. Toks darbuotojos elgesys yra neobjektyvus ir šališkas. Darbuotoja, trukdydama pareiškėjui stiprinti ryšį su vaikais, nesilaiko Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 2 punkte reglamentuoto objektyvumo principo, reiškiančiu, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.

VPIDĮ 11 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad prieš pradėdant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo yra dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Šio straipsnio 5 dalyje įtvirtina, jog institucijos vadovas arba jo įgaliotas atstovas gali nušalinti valstybinėje tarnyboje dirbantį asmenį nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad šio asmens dalyvavimas sukels interesų konfliktą. Darbuotoja suklaidino pareiškėją, įtikino jį parašyti prašymą dėl vaikų laikinosios globos, tokiu būdu ji pažeidė Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 50 straipsnio 1 dalies 11 punktą, kuriame nurodoma, jog Tarnyba užtikrina visų savivaldybių teritorijose gyvenančių vaikų teisių ir teisėtų interesų apsaugą, galimo vaiko teisių pažeidimo atveju vertina vaiko situaciją, inicijuoja atvejo nagrinėjimą, priima sprendimus dėl individualių vaiko teisių apsaugos atvejų. Skyriaus darbuotoja nepaisė vaiko teisių ir interesų ir

galimai netinkamai vykdė tarnybines pareigas, piktnaudžiavo tarnybine padėtimi priešingais tarnybai tikslais.

Darbuotoja 2023-09-06 tarnybiniame pranešime nurodė, jog pareiškėjo veiksmai (tikrovės neatitinkančios, klaidinančios informacijos teikimas, kad darbuotoja primygtinai įtikinėjo pareiškėją atsisakyti teisių į savo vaikus ir perleisti globą seneliams, „Facebook“ platformoje bendravo su jo žmona ir, kad darbuotoja galimai bando atkeršyti, taip pat žinojimas asmeninės informacijos apie darbuotojos atostogas bei kiti argumentai) neatitinka sąžiningumo, teisingumo bei protingumo principų, moralinių standartų. Tačiau situacija yra priešinga. Pati darbuotoja priėmė sprendimus, neatsižvelgdama į išvardytus principus. Darbuotoja 2023-07-19 surašė Vaiko situacijos vertinimo anketas Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), kuriose pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją apie pareiškėją, jo nenorą auginti savo vaikus bei apie vaikų nenorą bendrauti ir matytis su tėvu, nors, iki šių anketų surašymo, o ypatingai iki pareiškėjo skundo pateikimo dėl darbuotojos veiksmų (neveikimo), nepilnamečiai vaikai su pareiškėju bendravo šiltai ir geranoriškai.

Darbuotoja 2023-07-25 tarnybiniame pranešime (reg. Nr. 4TSD- 1500) taip pat pažymėjo, jog pareiškėjas, neteisėtai rinkdamas informaciją apie privatų asmens gyvenimą, t. y. žinodamas, ką darbuotoja veikia 2023-07-14 darbo metu, jos asmeninės „Facebook“ paskyros išanalizavimas, 20 metų senumo asmeninių nuotraukų susiradimas, galimai pažeidė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 167 straipsnį, todėl ji svarstė galimybę kreiptis į teisėsaugos institucijas. Skyriaus vedėja tarnybiniu pranešimu (reg. Nr. 4TSD-1826) informavo, kad darbuotoja su Tarnyba savo veiksmų nederino, t. y. į teisėsaugos institucijas kreipėsi asmeniškai. Su šiais teiginiais pareiškėjas nesutinka. Jam nuvykus į Skyrių, jis iš E. Laimikio sužinojo apie tai, ką darbuotoja veikė 2023-07-14 darbo metu, apie darbuotojos atostogas sužinojo iš pačios darbuotojos, o, kad žmona buvo darbuotojos klasiokė, jis sužinojo iš bendrų pažįstamų, gyvenant su sutuoktine matė vinjetę, girdėjo kalbas apie buvusius bendraklasius ar draugus. Socialiniuose tinkluose esanti informacija yra viešai prieinama, be to, duomenys yra ne iš darbuotojos profilio, o iš pareiškėjo žmonos profilio. Darbuotojos ir pareiškėjo žmonos nuotraukos yra iš Jonavos Senamiesčio gimnazijos puslapio ir yra viešai prieinamos.

Pareiškėjas pažymi, kad po pateikto 2023-07-24 skundo Tarnybos Vilniaus skyriui, darbuotoja buvo nušalinta nuo pareiškėjo situacijos vertinimo. Tačiau po šio nušalinimo pareiškėjas buvo iškvieštas į Jonavos r. policijos komisariatą (toliau – ir Policija) pasiaiškinti dėl neteisėtai renkamos informacijos apie darbuotoją ir jos persekiojo. Pareiškėjas 2023-08-30 skunde nurodė, kad darbuotoja parašė skundą Policijai dėl pareiškėjo neteisėtai renkamos informacijos apie ją ir, kad tyrimas buvo nutrauktas, bet nutarimas nebuvo įteiktas pareiškėjui, kadangi jis nėra proceso dalyvis. Taigi, priešingai negu Tarnyba nurodė Rašte, darbuotoja į teisėsaugos institucijas kreipėsi kaip Tarnybos specialistė, dėl jos persekiojimo ir informacijos rinkimo. Todėl prieš kreipiantis į Policiją, darbuotoja privalėjo savo veiksmus derinti su Tarnyba. Pareiškėjas 2023-08-30 skunde prašė nustatyti ar darbuotoja pagrįstai pateikė skundą policijai, ar tai darė veikdama kaip įstaigos atstovė ar kaip privatus asmuo.

Tarnyba vertino tik vieną pareiškėjo argumentą, kad darbuotoja ir pareiškėjo žmona galimai buvo bendraklasės, tačiau į kitus pareiškėjo skunduose esančius argumentus neatsižvelgė. Sprendimas priimtas remiantis išskirtinai tik darbuotojos tarnybiniais pranešimais, kurie neatitinka tikrovės. Toks Tarnybos aplaidumas pažeidžia VAI 3 straipsnio 5 dalyje nustatytą išsamumo principas. Tarnyba netinkamai išnagrinėjo pareiškėjo 2023-08-30 skundą, neįvertino visas aplinkybes (b. l. 1–8).

Tarnyba prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad Tarnyba gavo pareiškėjo advokato skundą dėl Skyriaus darbuotojos galimo šališkumo. Tarnyba pateikė atsakymą pagal kompetenciją, išimtinai atsižvelgdama į 2023-08-30 skundo turinį. Pareiškėjas 2023-08-30 skundu neskundė galimai netinkamo vaikų nuomonių arba jo nuomonės išklauskos ir fiksavimo oficialiuose įstaigos priimtuose dokumentuose, neginčijo vaikų situacijų vertinimo metu nustatytų rizikos veiksnių ir tų rizikos veiksnių pagrindu priimtų sprendimų, neprašė naikinti priimtų sprendimų ir vaikų situacijas vertinti iš naujo arba kt. Tarnyba, nagrinėdama 2023-08-30 skundą, įvertino ne tik darbuotojos 2023-09-06 tarnybinį pranešimą, bet ir Skyriaus vedėjos 2023-09-11 tarnybinį pranešimą,

Tarnybos dokumentų valdymo sistemoje (toliau – DVS) esančią informaciją/duomenis, ne tik darbuotojos, bet ir Skyriaus veiksmus/sprendimus pareiškėjo vaikų atžvilgiu. Tarnyba vertino ar darbuotoja, dalyvaudama vaikų situacijų vertinimo procedūroje ir priimdama sprendimus, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėjusi moralinį įsipareigojimą priimti atitinkamus sprendimus vaikų atžvilgiu. Rašte pareiškėjui paaiškintos priežastys vaikų laikinojo apgyvendinimo su seneliais, kad atsižvelgiant į 2023-07-19 nustatytus rizikos veiksnius, nepilnamečiams vaikams nustatyta laikinoji priežiūra, užpildytas vaikų laikinosios priežiūros aktas (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)), informuota, kokius veiksmus atliko Skyrius, kad nepilnamečiai vaikai bei pats pareiškėjas gautų pagalbą, kokie buvo atlikti Skyriaus tarpininkavimo veiksmai tarp pareiškėjo ir vaikų senelių, vykdančių laikinąją priežiūrą, sprendžiant pareiškėjo bendravimo su vaikais klausimą ir kt.

Tarnybos vertinimu skundo teiginys, kad pareiškėjas darbuotojos buvo įtikintas surašyti prašymą dėl laikinos globos paskyrimo vaikų seneliams (motinos tėvams), yra pareiškėjo subjektyvi nuomonė, kuri nepagrįsta objektyviais duomenimis ar rašytiniais dokumentais. Be to, darbuotoja 2023-09-06 tarnybiniame pranešime paneigė, kad būtų pareiškėją primygtinai įtikinėjusi, kad jis neturi kitos galimybės, kaip tik atsisakyti teisių į savo vaikus ir perleisti globą seneliams, o su 2023-08-30 skundu garso įrašų, iš kurių būtų galima spręsti apie pokalbių turinį, gauta nebuvo. Tarnyba iš darbuotojos gavo paaiškinimą, jog ji, atlikdama 2023-07-19 vaikų situacijų vertinimus, išankstinės nuomonės bei duomenų apie pareiškėjo šeimą neturėjo, visi veiksmai buvo nešališki ir operatyvūs, atlikti teisės aktuose numatyta tvarka. Darbuotoja asmeninių ryšių nepalaikė su vaikų motina ir su vaikų seneliais.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2014-04-03 administracinėje byloje Nr. A442-1009/2014 pažymėjo, kad komisija, pripažindama, kad valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo veikė interesų konflikto situacijoje, kiekvienu atveju turi aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti, kokios aplinkybės patvirtina asmens turėtą turtinį ar neturtinį suinteresuotumą. Šių aplinkybių vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis, mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadomis ir spėliojimais apie valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens galimai turėtą ar ateityje būsiantį suinteresuotumą. Pagal LVAT praktiką, interesų konfliktas turi būti tiesioginis ir akivaizdus.

Pareiškėjo 2023-08-30 skundo nagrinėjimo metu negauta objektyvių duomenų, leidžiančių pripažinti, kad darbuotoja, vykdydama pareigas, būtų priėmusi atitinkamus ir vaiko interesų neatitinkančius sprendimus vien todėl, kad prieš daugelį metų mokėsi vienoje mokykloje su pareiškėjo žmona. Skunde Komisijai pareiškėjas teikia naujus duomenis, kurių nepateikė Tarnybai skundo nagrinėjimo metu. Tarnyba pažymi, jog daugybė žmonių seka vieni kitus „Facebook“ platformoje ir reaguoja į nuotraukas, tačiau tai savaimė neįrodo tarpusavio realios draugystės ar asmeninių ryšių fakto, taip pat ir nesudaro prielaidos teigti, kad darbuotoja yra šališka. Konstatuoti interesų konflikto buvimą nepakanka vien duomenų apie galimą valstybės tarnautojo pažintį su asmeniu, kurio atžvilgiu yra priimamas sprendimas, tačiau toks valstybės tarnautojas turi būti suinteresuotas asmenine turtine ar neturtine nauda, turėti moralinę skolą, moralinį įsipareigojimą ar kitą panašaus pobūdžio interesą. Tarnyba negavo duomenų įrodančių, kad darbuotoja, dalyvaudama vaikų situacijų vertinimo procedūroje ir priimdama sprendimus, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėjusi moralinį įsipareigojimą priimti atitinkamus sprendimus vaikų atžvilgiu. Priešingai, gauti duomenys rodė, kad darbuotojos, Skyriaus veiksmai ir priimti sprendimai atitiko pareiškėjo vaikų geriausius interesus, buvo siekiama suteikti šeimai pagalbą, atkurti tėvo ryšį su vaikais.

Atsakyme pareiškėjui buvo išsamiai paaiškinta, kad Tarnyba veikia išimtinai kompetencijos ribose ir nėra kompetentinga vertinti ar įtakoti atskirų (asmeninių) darbuotojų kreipimusi į teisėsaugos ar kitas institucijas. Darbuotoja, kreipdamasi į teisėsaugos institucijas, savo veiksmų nederino su vadovais ar kitais specialistais t. y. kreipėsi savarankiškai, ne Tarnybos vardu dėl pareiškėjo veiksmų, neatitinkančių sąžiningumo, teisingumo bei protingumo principų, moralinių standartų. Tarnyba negali riboti konkretaus darbuotojo teisės į jo teisių ir laisvių gynimą asmeniškai kreipiantis į ikiteisminio tyrimo instituciją. Pareiškėjui buvo atsakyta, kad oficialiu raštu Tarnybos vardu į Policiją dėl pareiškėjo veiksmų nebuvo kreiptasi.

Netikslinga pasisakyti dėl tų skundo Komisijai argumentų, kurių pareiškėjas nekėlė 2023-08-30 skunde. Pareiškėjui Raštu buvo pateiktas išsamus, motyvuotas, teisėtas bei teisės aktais pagrįstas atsakymas, atsižvelgiant į 2023-08-30 skundo turinį (b. l. 87–91, 107).

Skundas atmestinas.

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Rašto, kuriuo atsakyta pareiškėjui, išnagrinėjus jo 2023-08-30 skundą, teisėtumo.

Pareiškėjas Tarnybai pateikė 2023-07-24 skundą dėl Skyriaus darbuotojos veiksmų, nurodė, jog nesutinka su šios darbuotojos 2023-07-19 atliktu jo sūnų (duomenys neskelbtini) ir ((duomenys neskelbtini) situacijos vertinimu bei sudarytomis anketomis Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini). Darbuotoja vertindama situaciją galėjo būti šališka, nes iš mokyklos laikų pažinojo velionę buvusią žmoną, bendravo „Facebook“ platformoje, galimai buvo klasiokės (duomenys neskelbtini) gimnazijoje. Vaikų mama vengė ryšių su pareiškėju, norėjo, kad ir vaikai nutrauktų ryšius su tėvu, todėl galėjo suformuoti darbuotojai išankstinę neigiamą nuomonę apie pareiškėją. Per pirmąjį pareiškėjo apsilankymą darbuotoja primygtinai įtikinėjo, kad neturi kitos galimybės, kaip tik atsisakyti teisių į vaikus ir perleisti globą seneliams, neinformavo apie laikinosios priežiūros galimybę ir nematė prasmės atkurti ryšį su vaikais. Seneliai konsultavęsi su globos skyriaus vedėja, pateikė šališką ir vienpusišką informaciją. Vaiko situacijos vertinimo anketoje pateiktas galimas smurto atvejis, tačiau vaikas galėjo matyti buvusios žmonos ir jos sugyventinio konfliktą, todėl galėjo tai sutapatinti su pareiškėju. Vaikų situacijos vertinime neatskleista, kad bendravimo su vaikais nutraukimą galėjo įtakoti naujo vyro pasirodymas žmonos gyvenime. Vertinime neteisingai teigiama, jog pareiškėjas nepalaikė ryšio su vaikais su jais nebendravo, nesveikino progomis. Vaikų teisių specialistams nurodė, jog nori auginti savo vaikus, tačiau atsižvelgiant į tai, kad bendravimas su vaikais buvo minimalus, pageidavo, kad būtų suteikta pagalba santykiams su vaikais atnaujinti bei, kad nebūtų didelis stresas vaikams keičiant gyvenamąją vietą, kad jie apsiprastų ir palaipsniui pasikeistų jų gyvenamoji vieta ir sąlygos. Vaikų situacijos vertinimas atliktas neišsamiai, galimai šališkai, neatskleidžiant, o kai kada ir supainiojant faktines aplinkybes, dėl to pareiškėjas prašė atlikti naują vaiko situacijos aplinkybių vertinimą, kurį atliktų specialistas, nesusijęs su kita šalimi (b. l. 58–61).

Taip pat pareiškėjas Tarnybai pateikė 2023-08-30 skundą, kuriame nurodė, kad po Tarnybai pateikto 2023-07-24 skundo, kuriame nurodė, jog Skyriaus darbuotoja, atlikdama vaikų situacijos vertinimą, galėjo būti šališka, darbuotoja parašė skundą Policijai dėl pareiškėjo neteisėtai renkamos informacijos apie ją ir jos persekiojimo. Tyrimas buvo nutrauktas. Darbuotoja yra valstybinės įstaigos darbuotoja, turinti tam tikrus įgaliojimus, kurie yra privalomi ir jai nepavaldiems asmenims, todėl ji gali būti prilyginta pareigūnei. Dėl šių priežasčių pareiškėjas pageidavo įvertinti Skyriaus darbuotojos, veiksmus, bei nustatyti ar ji pagrįstai pateikė skundą policijai dėl pareiškėjo veiksmų, ar tai darė veikdama kaip įstaigos atstovė, ar kaip privatus asmuo, ar tai nėra persekiojimas už kritiką ir bandymas pasinaudoti ikiteisminio tyrimo įstaiga, kad kritikuojantis asmuo būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybė. Taip pat, atsakyti ar šiuos savo veiksmus darbuotoja derino su kitais įstaigos darbuotojais ar vadovais (b. l. 9–10).

Tarnyba, išnagrinėjusi pareiškėjo 2023-08-30 skundą, atsakymą pateikė Raštu, kuriame išdėstė kokius veiksmus atliko ir sprendimus priėmė Skyrius ir jo darbuotoja, kai Skyriuje 2023-07-10 buvo gautas pareiškėjo pranešimas dėl galimo vaiko teisių pažeidimo, kuriuo pareiškėjas prašė vaikams nustatyti laikinąją globą su seneliais ir padėti atkurti prarastą tarpusavio ryšį su vaikais. Rašte, taip pat paaiškinta, kad dėl Skyriuje gauto pareiškėjo 2023-07-24 skundo dėl 2023-07-19 vaikų situacijos vertinimo anketų (reg. Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini)) ir darbuotojos galimo šališkumo, Skyrius 2023-08-02 raštu Nr. 4SD-6080 pareiškėjui pateikė motyvuotą atsakymą, kuriame, be kita ko, nurodė, kad nenustatyta darbuotojos veikimo priešingai vaikų interesams, šališkumo vienos ar kitos šalies atžvilgiu, nagrinėjant vaikų situaciją.

Tarnyba, įvertinusi 2023-08-30 skundo nagrinėjimo metu gautus ir DVS esančius duomenis, pažymėjo, kad nėra objektyvių duomenų įrodančių, kad darbuotoja, dalyvaudama vaikų situacijų vertinimo procedūroje ir priimdama sprendimus, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar

neturtine nauda, turėjusi moralinį įsipareigojimą priimti atitinkamus sprendimus vien todėl, kad prieš daugelį metų mokėsi vienoje mokykloje su pareiškėjo velione žmona. Gauti duomenys rodo, kad darbuotoja ir Skyriaus veiksmai ir priimti sprendimai atitinka pareiškėjo vaikų geriausius interesus, nebuvo priimti sprendimai, kurie ribotų pareiškėjo kaip vaiko atstovo pagal įstatymą teises, priešingai šiuo metu stengiamasi atkurti pareiškėjo ryšį su vaikais. Skyriaus vedėja informavo, kad darbuotoja savo veiksmų nederino, į teisėsaugos institucijas kreipėsi ne Tarnybos vardu, o asmeniškai. Kiekvienas asmuo, kuris mano, kad jo teisės buvo arba galėjo būti pažeistos, turi konstitucinę teisę kreiptis į teisėsaugos institucijas. Tarnyba negali riboti konkretaus darbuotojo teisės į jo teisių ir laisvių gynimą asmeniškai kreipiantis į ikiteisminio tyrimo instituciją. Tarnybos vardu oficialiu raštu į Policiją dėl pareiškėjo veiksmų nebuvo kreiptasi (b. l. 11–16, 92–97).

Dėl Rašto teisėtumo.

Komisija, pasisakydama dėl Rašto teisėtumo, vertins ar atsakovė tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo 2023-08-30 skundą ir Raštu pateikė atsakymus į pareiškėjo 2023-08-30 skunde teiktus prašymus (reikalavimus) bei, ar šie atsakymai yra išsamūs ir pagrįsti.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje pažymima, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (žr. pvz., 2012-09-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁶⁶²-538/2012). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra nurodęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (žr. pvz., 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-97/2012).

VAĮ 11 straipsnyje nustatyta, jog asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (1 dalis);

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 35 punktu, prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

Pagal VTAPI 50 straipsnio 1 dalį Tarnyba, įgyvendindama vaiko teisių apsaugos politiką savivaldybių teritorijose bei dalyvaudama formuojant valstybės politiką vaiko teisių apsaugos srityje, pati ar per struktūrinius padalinius, be kita ko, vykdo kitas šiame įstatyme ir kituose jos (jų) veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas (18 punktas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-10-20 nutarimu Nr. 1114 patvirtintų Tarnybos nuostatų 8 punkte nustatyta, jog Tarnybos veiklos tikslas – užtikrinti vaiko teisių ir laisvių įgyvendinimą, gynimą ir apsaugą bei vaiko interesus Lietuvos Respublikoje.

Pagal Tarnybos nuostatų 9 punktą, siekdama nuostatų 8 punkte nustatyto veiklos tikslo, Tarnyba pati ar per savo struktūrinius padalinius, be kita ko, atlieka VTAPI 50 straipsnio 1 dalyje jai nustatytas funkcijas (9.1 papunktis), taip pat, nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus, skundus, susijusius su vaiko teisių apsauga, gynimu, imasi reikiamų priemonių, kad būtų išspręsti juose keliami klausimai (9.11 papunktis).

Nagrinėjamu atveju Tarnyba kompetencijos ribose išnagrinėjo pareiškėjo 2023-08-30 skundą ir pareiškėjui atsakymą pateikė Raštu. Pareiškėjas Rašto neteisėtumą grindžia tuo, jog Tarnyba netinkamai išnagrinėjo jo 2023-08-30 skundą, neįsigilino į faktines situacijos aplinkybes, tinkamai neįvertino jo teiktų argumentų bei atsižvelgė tik į darbuotojos tikrovės neatitinkančius tarnybinius paaiškinimus.

Iš pareiškėjo 2023-08-30 skundo turinio matyti, jog juo pareiškėjas skundė Skyriaus darbuotojos veiksmus ne dėl galimo šališkumo, o dėl to, kad darbuotoja, po pareiškėjo Tarnybai pateikto 2023-07-24 skundo dėl darbuotojos šališkumo, pateikė skundą Policijai dėl pareiškėjo neteisėtai renkamos informacijos apie ją ir jos persekiojimo. Pareiškėjo vertinimu, tokiais veiksmais darbuotoja galimai bando atkeršyti pareiškėjui. Skundu pareiškėjas Tarnybos prašė įvertinti jos veiksmus, nustatyti ar darbuotoja pagrįstai pateikė skundą policijai dėl pareiškėjo veiksmų, ar tai darė

veikdama kaip įstaigos atstovė ar kaip privatus asmuo, ar tai nėra persekiojimas už kritiką. Taip pat prašė informuoti ar šiuos veiksmus darbuotoja derino su kitais įstaigos darbuotojais ar vadovais.

Taigi, 2023-08-30 skunde pareiškėjas nepateikė argumentų bei Tarnybai nesuformulavo prašymų (reikalavimų) dėl darbuotojos šališkumo ar tam tikrų atliktų veiksmų neteisėtumo, bet prašė pateikti informaciją, susijusią su darbuotojos Policijai teiktu skundu.

Rašte atsakovė nurodė, jog darbuotoja į teisėsaugos institucijas kreipėsi asmeniškai, savo veiksmų nederindama su kitais Skyriaus darbuotojais ir, kad Tarnyba negali riboti konkretaus darbuotojo konstitucinės teisės kreiptis į teisėsaugos institucijas. Šiuos Tarnybos teiginius pagrindžia tiek darbuotojos 2023-09-05, tiek Skyriaus vedėjos 2023-09-11 tarnybiniuose pranešimuose pateikti paaiškinimai. Darbuotoja nurodė, jog pareiškėjas, neteisėtai rinkdamas informaciją apie ją, tame tarpe ir apie tai, ką ji veikia darbo metu, pažeidė jos teisę į privatų asmens gyvenimą ir dėl šių galimai neteisėtų pareiškėjo veiksmų 2023-08-31 kreipėsi į Policiją. Skyriaus vedėja 2023-09-11 tarnybiniame pranešime patvirtino, jog darbuotoja, kreipdamasi į Policiją, savo veiksmų nederino su vadovais ar kitais specialistais.

Komisijos vertinimu, atsakovė Rašte pateikė aiškius ir išsamius atsakymus, atitinkančius pareiškėjo 2023-08-30 skundo turinį, jame suformuluotų prašymų (klausimų) apimtyje. Pareiškėjas Komisijai teiktame skunde nepateikė konkrečių argumentų, kurie pagrįstų Rašto pateiktos informacijos neišsamumą ar nepagrįstumą. Nors pareiškėjas skunde teigia, jog darbuotoja į Policiją kreipėsi kaip Tarnybos specialistė, dėl jos persekiojimo ir informacijos rinkimo, todėl prieš kreipdamasi privalėjo savo veiksmus derinti su Tarnyba, tačiau Komisijai nepateikė šiuos teiginius pagrindžiančių įrodymų. Kaip atsakovė nurodė Rašte ir atsiliepime, pareiškėja turi teisę asmeniškai kreiptis į teisėsaugos institucijos dėl pažeidžiamų teisių ir/ar laisvių. Taigi iš byloje esančių duomenų matyti, jog dėl pareiškėjo galimai neteisėtų veiksmų darbuotoja į Policiją kreipėsi asmeniškai, vertindama, kad pareiškėjas, neteisėtai rinkdamas informaciją apie ją ir jos veiklą darbo metu, pažeidinėjo teisę į asmens privatų gyvenimą. Pareiškėjas skunde nepateikė faktinių duomenų, kurie paneigtų byloje esančius duomenis dėl darbuotojos, kaip privataus asmens, kreipimosi į Policiją. Taip pat nepateikė duomenų, kurie pagrįstų jo skunde nurodytus teiginius, kad Rašte pateiktas atsakymas yra neobjektyvus, nepagrįstas ir neargumentuotas.

Pareiškėjas Komisijai pateiktame skunde išdėstė daugiau argumentų, kurie nesusiję su jo 2023-08-30 skunde Tarnybai išdėstytais prašymais ir tuo pačiu nepaneigia į šiuos prašymus Rašte pateiktų atsakymų išsamumo bei pagrįstumo. Komisija vertina, kad šie argumentai nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų detalčiau šiame sprendime nenagrinėja. Šiame kontekste pažymėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – ir EŽTT) ir LVAT praktikoje ne kartą pažymėta, teismo pareiga motyvuoti priimtą sprendimą nėra suprantama kaip reikalavimas detalčiai atsakyti į kiekvieną pareiškėjo argumentą (žr., pvz., EŽTT 1994-04-19 sprendimą byloje *Van de Hurk prieš Nyderlandus* (pareiškimo Nr. 16034/90); 1997-12-19 sprendimą byloje *Helle prieš Suomiją* (pareiškimo Nr. 20772/92); LVAT 2019-10-16 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-814-492/2019).

Nei faktiniai bylos duomenys, nei Raštas, kuriuo pareiškėjui pateiktas išsamus, motyvuotas bei teisės aktais pagrįstas atsakymas į jo 2023-08-30 skundą, nesudaro pagrindo kitaip vertinti ir teigti, kad šis pareiškėjo skundas išnagrinėtas netinkamai.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnyje yra nustatyti skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindai. Komisija, kuri savo veikloje *inter alia* vadovaujasi ABTĮ nuostatomis, šių pagrindų nenustatė, t. y., jog Raštas savo turiniu prieštarautų aukštesnės galios teisės aktams ar jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas ir jį priimdamas pažeidė pagrindines procedūras, ypač taisykles, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Įvertinus tai kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad pareiškėjo skundo argumentai dėl Rašto panaikinimo ir įpareigojimo Tarnybą iš naujo įvertinti Skyriaus darbuotojos veiksmus yra nepagrįsti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo A. B. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Inga Lipnickienė

Mindaugas Siaurys